

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Tárgyalási provizorium.

Pécs, 1898. október 7.

Mikor tavaly a kiegyezési provizoriumot tárgyalták a közjogi ellenzék a törvény alapjára helyezkedve az önálló berendezkedést sürgette abból az okból, mert ha a felmondott szövetség annak lejártáig megújítva nincs, az magától megszűnik, akkor a kormány kijelentette, hogy csak egy esztendőcskét kér még, a mely alatt az osztrákok, ha egyáltalán egyezkedni akarnak, megcsinálhatják a kiegyezést, de ennél tovább egy tapodtat sem megyünk, ha 1898. december 31-én nem lesz benne Ausztria törvénykönyvében az új kiegyezés, hát tovább semmi szín alatt nem várunk, hanem hozzáfogunk az önálló berendezkedéshez.

A kormánynak ezt a kijelentését a törvényhozás aztán bele is iktatta az 1898. évi I-ső törvénycikkbe, nehogy a kormány utóbb még vissza is szivhassa s ismét újabb provizorium javaslattal állhasson elő. No ez ugyan nagy bizalmatlanság volt a többségtől, mondhatja valamelyik naiv újságolvasó, hát nem volt elég a kormány kijelentése, hogy újabb provizoriummal nem fog előállni, mire való volt ettől még törvényben is eltiltani?

Hát mi azt mondjuk, hogy nem a kormány iránt való bizalmatlanság dik-

tálta a többségnek ennek a megszavazását, hanem az ellenzéknek a száját akarták ezzel betömni, hogy elnémissék azokat az idealista frátereket, akik biztak a törvény erejében s elhitték, hogy a mit a törvény kifejezetten eltilt, az nem is fog megtörténni.

Annál könnyebben szavazhatta meg a többség ezt, mert tudta, hogy tiltsa azt az újabb provizoriumot még oly szigorúan, ez a kormányt legkevésbé sem fogja feszélyezni a tilalom áthágásában, ha új provizoriumra a minden áron fentartandónak parancsolt közösség fentartása végett szükség lesz. Ők, a többség, készségesen felforgatják az egyszer hozott törvényt s csinálnak helyébe másikat, csak tessék parancsolni.

Hisz ha törvényt respektálni akarnának, akkor már most sem volnánk közösségekben Ausztriával, mert a 14-ik §. alapján kiadott császári rendelet, a mely a mi törvényünknek megfelelően az egy évi provizoriumot Ausztriára oktroyálta, ugyanis elvesztette érvényét, mert azt a Reichsrathnak az osztrák alaptörvény parancsának ellenére még most sem terjesztették elő, az tehát jogilag már nem is létezik, s így nincs meg az a feltétel, a melyhez a magyar törvényhozás az 1898. évi I-ső törvénycikk érvényét hozzákötötte.

De hát ilyes jogi szubtilitásokat

bolygatni népképviselőkké kormányhatóságilag kinevezett törvényhozóinknak eszükbe sem jut, sőt inkább szavazásra készen várják a kormány újabb provizorium javaslatát, hiszen nem is lenne stilszerű a végleges intézkedés a Bánffy-féle provizorios törvényhozásban, ahol az állami igazgatás minden ágában dühöng a provizorium, a kinevezett többség pedig éledelegve szavazgatja meg azokat, valószínűleg, mert a provizorium, meg a provizió között nemcsak hangtani összefüggés létezik.

Nos hát, nemsokára ismét lesz alkalmuk provizorium megszavazási kedvtelésüknek hódolhatni, mert Thun gróf már kijelentette, hogy újabb provizoriumra van szüksége. Persze ez kedvező alkalmul szolgál Bánffynak is, mert neki — biz' Isten — még nagyobb szüksége lehet egy kis újabb provizoriumocskára. De hát neki már a vérében van, hogy semmit egyenes uton, őszintén ne csináljon, diplomatazál hát megint a szavakkal, hogy azokból az ellenkezőjét hozhassa ki annak, a mit alattuk minden más halandó ért.

Thun gróf három hónapos új provizoriumot kér, mert ennyire szüksége van a Reichsrathnak, hogy az összes kiegyezési javaslatokat letárgyalhassa; ez ellen azonban Bánffy báró keményen tiltakozik, mert őt a törvény köti, a mely tiltja, hogy új

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Káprázat.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Mérő próza az egész.

Napok hosszat barangoltam az utcákon. Összejártam minden helyét a környéknek. Megkísérletem megnyugtatni lelkületemet. De mindhiába! nem sikerült. Egymást üzték agyamban a képek s forrongó kedélyemet nem voltam képes lecsillapítani.

Azt hittem, hogy az új képek hatni fognak reá, hogy az új dolgok, melyeknek kényeszerülve szemtanuja leszek, látványt fognak vetni a régiekre. De hiába minden kísérlet. Az az utolsó jelenet, mely bucsuzóul szolgált, megbénított minden érzést lelkemben, de élni hagyott egyet, mely most százszorososan kizozhatja megtépett szívemet.

Nem tudtam a kábultságából semmivel sem fölbresztetni magamat.

Ha foglalkozni kezdtem valamivel, minden gondolatomat lebilincselte; ha magamba mélyedve le akartam rázni kísértő emléket, minden önfeléd pillanatban már újra hatalmában voltam.

Bár kegyetlenül sajgott, még sem csüggedtem.

Megfosztottam magam mindentől, mi emlékeztetni képes; eltemettem mindent, mi a multról regélt. Nincs már semmi, mi új lán-

got tudna szítani és mégis kísért folyton . . . folyton.

Pedig tegnap már azt hittem, elmúlt.

. . . Az a kínzó hangulat tegnap is csak ott ült körülöttem. Nem tudtam miatta még megszokott munkámat sem folytatni, egyszerre annyira erőt vett rajtam. Azt hittem, a magány, az egyedüllét engedi ennyire elhatalmasodni; ott hagytam csendes kis szobám s neki indultam a hegyes-völgyes utcáknak. De még itt is kísértett.

Nyomasztó hangulattal értem be a városba. A Király-utcán egymást érte a sétálók tömege. Bele botlottam ebbe az utcába s a sürgő-forgó tömeg pár pillanatra eszemhez térített. Eleinte az a botor eszmém támadt, hogy én is ide való vagyok. De csakhamar a valóra ébredtem. Ez a kacagó, mulató környezet, ez nem az én világom. Nekidültem egy kirakatnak s bámultam a sürgölődő tömeget.

Kísértő rémem elhallgatott. A kirakatok ívlámpái káprázatos lénybe burkolták az utcát. A vakító villamfényben eszembe se jutott az utca fölött ragyogó pár csillagot észrevenni. Pedig ezek képviseltek egyedül a költőiséget. A többi komor próza. Kivilágított nagyvárosi utca, mulató néppel, kacagó társasággal tarkázva, melyben csak elvélve akad egy munkásember, nehéz cipőivel szokatlan zajt okozva az ilytájban finom léptekhez szokott aszfalton.

Lekötötte figyelmemet e kép. Különböző színek váltakoztak előttem. Egyik társaságot a másik váltotta föl. Mindegyiken találtam valamit megnézni valót, de ezek elmosódtak.

Itt egy boldog pár; talán csillagokról, szerelemről beszél; ott egy másik; azok már hallgatagon sntognak, néma egyhangúsággal lépkednek előre, talán már vége a csillagoknak, melyekben annyi reménnyel mertek bizni.

Nézem őket egyedül, szóltanul.

S amint elmerengve tűnődöm, pillantásom egy képre esik.

. . . Naiv gyermekleányka. Rózsás kis arcán megakad szemem. Szőke turtjei lopkodva csokolgatják hófehér homlokát, pajzánul borítják be selyemszálaikkal kétfelől finom, keskeny halántékát. Ott áll előttem. Kísérője valakivel beszédbe ered. Ő föltekint a magas házak fölött elterülő keskeny égboltra, talán egy csillagot keres. Kék szeméből, melyekbe most távolról is bepillantottam, olyan melankólikus varázs sugárzott ki. Égtem a vágától, hogy közelebb juthassak e szempárhoz; de meg voltam bűvölve vagy mi, nem tudtam elmozdulni a kirakat oszlopától. Valami furcsa, kimondhatatlan érzés fogott el. Észrevette, hogy bámulom, vakmerőséggel határos szemtelenséggel bámulom. Lesütötte szemét, elpirult mélyen, szemébe húzta széles karimájú kalapját.

Most még bátrabban mertem nézni. Karcu derekát testhez álló fehér kabátka fedte, melynek villanyfényben ragyogó gyöngyház gombjai most éppen jól illettek játékszerű parányi, keztyűs ujjacskái közé. Egy pillanatra újra föltekintett. Ujra bepillantottam sokat rejtő szemébe s szívemben megrezzent egy hur, mely édes ábrándozásra hajtotta képzelgő

provizorium javaslatával lépjen a parlamentje elé. Nem ad tehát »új provizoriumot« három hónapra, hanem legfőlegb csak »tárgyalási provizoriumot« hozhatna javaslatba hat hónapra; mert hát tekintetbe kell venni, hogy erre a provizoriumra csupán technikai okokból van szükség, a tárgyalási provizoriumot pedig az 1898. évi törvény-cikk nem tiltja.

Persze azzal mitsem törődik, hogy az a provizorium, a melyet mint utolsót ez a törvény engedett, szintén nem volt más, mint tárgyalási provizorium, mert hisz annak is az képezte az indokolását, hogy az osztrák törvényhozásnak elegendő idő engedjék a javaslatok tárgyalására és elfogadására. Bánffy csak a szavakon nyargal s mivel abban a törvényben nincsen benne az a kifejezés, hogy további »tárgyalási provizorium« nem engedélyezhető, engedélyezi hát — még pedig kétszer olyan hosszú időre, mint a mennyit osztrák kollégája kér, mert hát nem lehet tudni, mi történik abban a rövid három hónapban, neki is többségének pedig egy fáradságukba kerül akár három, akár hat hónapra létesítenek további bizonytalanságot.

Mert hogy ezzel az újabb provizoriummal is — mint a többivel valamennyivel — csak az a célja, hogy uralmát kinyújtsa a meddig lehet, a legcsekélyebb remény nélkül, hogy ennek a hosszú hadoklásnak végleges gyógyulás lehessen a vége, az kétségtelenül áll mindenki előtt, aki arra az eredményre tekint, a mely a tervezett újabb provizorium elteltével elő fog állni.

Ez az idő elég lesz arra, hogy a Reichsrath letárgyalja a javaslatokat, de nem született a világra olyan államférfi, aki annyi időt adhasson az osztrák képviselőháznak, hogy ez azokat a javaslatokat

agyam. Boldog érzés támadt szívemben, mely nem perzsel már, mint a déli napsugár, csak oly édes, bűvös bájos sejtelmeket ébreszt, mint a kora tavaszi nap, mely életre kelti a megdermedt virágokat.

Elfeledve mindent ez érzés hatása alatt, talán még remélni is tudtam volna a jövőben, ha . . . ha kísérelje el nem végzi beszédét s mindketten tovább nem mennek. A sugárzó lámpa fényénél még láttam egy ideig alakját, azután eltűnt . . . én újra egyedül maradtam. Céltalanul bámultam a villanylámpa fényébe, mely pár perccel előbb még sugárözönbe borította alakját. Az utca gyérülni kezdett, a sétálók lassankint eloszlottak, a zaj csendesen elhalt s én még mindig ott álltam, még mindig a lámpát néztem.

Ujra és újra fölmerült agyamban a kép, újra és újra odaképzelttem alakját, természetét, oda őt magát. Egyszerre azt vettem észre, hogy már majdnem egyedül állok ott s még sem tudtam mozdulni. Szemem már egész beleolvadt a lámpa fényözönébe, elmerültem ábrándaimba, álmaimba . . . s a lámpa fénye kialudt.

Megrezzentem. Felébredtem merengésemből. Egyszerre sötét lett körültem s a sötétben újra ott kísértett, ott kintott a régi emlékek órája. Megdőbentem tőle, el akartam üzni, de hiába minden kísérlet. Ujra ott keringtek előttem a régi képek, egy arc, mely talán örökké kísért. Megragadott újra a kínos való s boszut lihegő réme ott suttogta zihálva fülemben:

— Ez a való . . . a másik, az csak káprázat; . . . a másik, az csak káprázat volt.

Zombori Dezső.

változatlanul el is fogadja. Kétségtelen hát, hogy az újabb provizorium alatt a Reichsrath a javaslatokat le fogja tárgyalni, de éppoly kétségtelen az is, hogy azokat csak a magyar kvótaemeléssel összekapcsoltan és a fogyasztási adók átutalásának kitörlésével fogja elfogadni.

Nem lesz meg tehát a kiegyezés a »tárgyalási provizorium« lejártával sem, mert az osztrák parlament által elfogadott kiegyezési törvény másképp fog hangzani, mint a magyar törvényhozás határozata. Ennek pedig megint nem lesz meg az a következménye, a minek a törvény és természet rendje szerint lennie kellene, hogy t. i. egyesség nem lévén, szétválunk; hanem újra meg fognak indulni az alkudozások a két törvényhozás határozatai közti különbségek eltüntetésére.

Persze ehhez megint időre lesz szükség, s mert annyi már előre is bizonyos, hogy nem az osztrákok állnak el az ő módosításaiktól, hanem a magyar törvényhozást kell megpuhítani, hogy fogadja el az osztrák változtatásokat és föltételeket, annak a további provizoriumnak, a melyet Bánffy báró akkor, ha ugyan minden ugy megy, amint ő akarja, elő fog terjeszteni: »puhítási provizorium« lesz a neve. Jegyezzék meg azonban, hogy a megpuhított embert könnyebb is lesz elpáholni, s ezt az ellenzék biztos kilátásba is helyezi nekik.

H i r e k.

Pécs, 1898. okt. 7.

Az első előadás.

— Melyet nem látott senki. —

Személyek:

Thália.
Opera.
Operette.
Tragédia.
Dráma.
Népszinmű.
Vigjáték.
Bohózat.
Egyfelvonásos.
Szerző.

(Középütt Thália, oldalán a Szerző. Körülöttük a műfajok.)

Thália:

Midőn félelmi vándorlás után
Megint belépünk szentelt templomunkba:
Kiki beszélje bölcsen s nem bután,
Minő leszen a rá kiszabta munka.
S ha majd mindenki elmondotta már
Az ő előző szép beszámolóját:
Beszélhet ellenünk okos, számár, —
Az Istenek fejünket majd megójják.

Opera:

A dalnak zengő szárnyain
Eljöttem im közétek;
Remélem, hogy megtűrtök itt,
S nem lesz dalolni vétek.
Mert eddig kőboroltam én.
Viharban száműzötten;
A jó viszony tán megmaradt
Közöttetek s közötttem.
Fel, dalra hát,
Ki jó barát!

Segélyt könyörgök tőletek,
Bohózat s operette, —
Engedjétek majd némi helyt
Ugy néha, számfelette.

(Keserűen félreáll.)

Operette:

Vén opera, jó elődöm,
Értem én a panaszkod.
Látom, milyen sovány lettél,
S arcod hogyan kiaszott.
De bizony ezt nem csodálom, —
Nem vagy többé ideálom.
Ifju nőkkal kacérkodom
Szerelmes kis légyottokon,
Kiknek pezseg, forr a vére,
Kiknek arca tűzben ég;
Mert ily öreg, mint te, néne,
Akad mindenütt elég.
Pajzanság a vezérelvem,
S pereg egyre az én nyelvem.
Mondok pikáns kalandokat,
Mit mindenki jobban fogad
A te lapos szövegednél,
Mit akár a sutba vetnél.
Én csinállok zenebonát,
Ha akarják, napokon át.
Ezért tudok hát megélni,
Jegyezze meg, öreg néni.

(Szoknyácskáját meglíbbentve, tovalebeg.)

Tragédia:

Kothurnus van mindég a lábamon,
Komoly s méltósággal teljes vagyok.
Szemöldököm sűrű ráncokba szedve,
Vizsgálom én az életnek folyását,
Viharzását az égő szenvedélynek,
Vad tombolását mély indulatoknak,
És bömbölését hősök, Isteneknek,
Kik elmulának, kik ott fenn tanyáznak
Az öröklétnék tündöklő honában.
Mosoly nem rebben el zord ajkaimról,
Keblem fagyát nem olvaszthatja semmi,
A dermedésre hajlandó vagyok.
Kegyét csupán fenségeseknek osztok,
S nem tűrök hizelgő alázkodást.
Mint sasmadár, magas bércormon állok,
S Zeus szemével nézem a világot.
Jaj annak, ki törvény ellen törekszik,
Ki lerombolja a nagy Igazságot,
Mit én emeltem kőtalapzatára!
Dübörgő hangom mély örvénybe sujtja
És atkot szórok beestelen fejére.

(Kimért, hatalmas léptekkel elmegy.)

Dráma:

Uraim és hölgyeim! Én a verseléshez
Ép oly keveset értek, mint bájos operette kollégám
a jellemekből folyó cselekvény szövésehez,
vagy mint opera barátom a prózához.
Nincs is sok mondani valóm, csak
figyelmeztetni akarom önöket, hogy legyenek
irántam elnézők, ha néha-néha megbukom.
Ilyenkor szívesen látom operette nagysám
segítségét, a ki tudvalevőleg szintén sikamlós
utakon jár.

(Egyszer szívéhez kap és elesik. Meghalt.)

Népszinmű:

Én vagyok a műsor rossza egyedül,
Fülemben a cigány gyászdalt hegedül.
Miért törtök úgy az életemre,
M megbánjátok majd, az Istenemre!

Nem vagyok én vásott gyerek,
Senkit nem bántok, nem verek.
De csak engem ne bántsatok,
Mert különben szörnyet halok.

(Fokossal a kezében csárdásra perdül.)

Vigjáték:

Csak keztyüs kézzel lépek én ide,
A Muzsáknak magasztos fészkeibe.
Finom mosolyra nyilik ajakam,
S mindég feszesen tartom a nyakam.
Az illem ellen semmit sem teszek,
Együgyü nem vagyok, sem rut, keszeg.
Figyelmükbe ajánlom magamat,
És — bár gonoszabb — bohó fiamat.
(Kifogástalan, diszkrét mosolylyal el.)

Bohózat:

Kedves bohóc pajtásaim! Avval kezdem,
hogy én bolond vagyok. Csak abban különbözöm
a lipótmezei barátaitól, hogy én nem
állok megfigyelés alatt. Sőt. Én tartom meg-

figyelés alatt az embereket. Észreveszem, ki nek mi a gyöngéje, a bogara, az Achilles-sarka és ebből gunt üzők. Még pedig olyat, hogy láttára nevető görcsökbe esik a világ. Az okoskodás nem jelszavam. Tízparancsolatom is csak egy van: a mókázás. Önök nevetnek? Nagyszerű! Épen ezt akartam. (Csörgő sipkáját rázva, bukfencet hány.)

Egyfelvonásos:

Hiába, ugy van,
Engemet
Mindenki szörnyü
Mód szeret.
Vagyok csapongó
És komoly;
Szivembe bu
S kedv honol.
Szóm nyulfarkánál
Rövidebb,
Azért számlálok
Sok hivet.

(Apró léptekkel tovaszökken.)

Szerző (kezét tördelve):

Jaj Istenem, jaj Istenem,
A szerző így hová legyen?

M—r—ő.

Napirend 1898. október 8-án.

Naptár: szombat, okt. 8. — Róm. kath.: Brigitta. — Prot.: Pelágia. — Görög-kel.: (szept. 26.) János. — Zsidó: Gyülek. ünn. — Nap két 5 óra 54 perckor; nyugszik 5 óra 8 perckor. — Hold két 11 óra 6 perckor éjjel; nyugszik 1 óra 50 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, helyenként csapadék várható.

Színház: »Arany-lakodalm«; látványos színmű.

— **(Baranyavármegye állandó választmánya)** ma délelőtt 9 órakor folytatta báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnöklése alatt tegnap este háromnegyed hét órakor felfüggesztett ülését. A mai ülésen jelen voltak az elnöklő főispánon kívül *Trixler* Károly alispán, *Koszits* Kamill főjegyző, *Lechner* Viktor első aljegyző, *Hinka* László, *Mendl* Lajos dr. tiszti főorvos, *Koszits* Ákos, *Szinkovich* Károly, *Vaniss* Sándor, *Simonffy* János, *Jeszenszky* Lajos, *Nagy* Jenő, *Koszits* Szilárd és *Kardos* Kálmán. Az ülésen letárgyalták az állandó választmány által a hétfői közgyűlés elé terjesztendő összes tárgyakat s az ülés háromnegyed tizenegy órakor ért véget.

— **(A szolgabírák kérelme.)** A járási szolgabírák lakbérük felemeléseért folyamodnak a megye közgyűléséhez. Azt kérik, hogy eddigi 150 frt lakbérük felemeltesék a lakbérleti viszonyok drágulása folytán. A kérelemmel ma foglalkozott az állandó választmány s *Trixler* Károly alispán indítványára elhatározta, hogy a szolgabírák lakbérének 25 százalékkal való felemelését fogja javasolni a közgyűlés előtt.

— **(Emlékezzünk!)** Fogynak, egyre fogynak a nagy idők nagy emberei. A napokban hunyt el Mohács-szigeten Nyéki Méhes Géza, volt 48-as huszárfőhadnagy, akiről szóljon a következő rövid nekrológ: Neki is, mint az akkori gyermek-ifjak, ifjak s férfiaknak mindennél elsőbb levén a haza, annak hívó szavára odahagyta — minden gyámol nélkül — ifju nejét, édes anyját, bölcsőbeli leánykáját s a hazaszeretet szent tüzetől hevitve kardot kötött, lóra ült s ment a harctérre, védeni a szent szabadságot. Több ütközetben vett hősiess részt; vitézsége, bátorsága a vakmerőséggel volt határos. És ezért midőn Világosnál besötétült az ég felettünk, neki, a délceg hu-

szár főhadnagynak is bujdosnia kellett a bitó elöl; sok viszontagság után egy sötét éjjelen érkezett meg családja körébe, Gutára (Komárom m.), de alig tölthetett pár órát szerettei közt, már jött a jóakaratu figyelmeztetés, hogy meneküljön, mert nyomában vannak. Nagy ovatossággal, mert e város német katonasággal volt megrakva, a temető kápolnájába lopták be, a hol, miután ott 3 napig rejtőzködött, a neki éjszakának idején ételt hordó nejtől arról értesülvén, hogy mivel őt, Méhest, lakásán keresve, nem találták, helyette apósát, Hyross Ferenc, gutai jegyzőt fogták el; ezt önzete el nem viselhetvén: önként jelentkezett a parancsnokló német tisztnél, csupán arra kérve engedelmet, hogy övétől elbucszhassék, amire azonban az rá sem hallgatván, őt családja szemeláltára láncra verette s egy kocsiba, annak oldalához kötözve, elhurcoltatta, csak később, sok utánjárásra tudták meg, hogy a pozsonyi — akkor igen híres — vízi kaszárnyában van fogva. Miután itt 10 hónapig sinylődött, hónapokig nem látva sem tiszta ruhát, sem fésűt, nagybátyja Méhes Péter, akkori pozsonyi kanonok s a gróf Zichy család közbenjárására egy igazolvánnyal elhocsátattott. Mégis midőn ez igazolványt neki az ott parancsnokló Schinderer auditor átadta, egyben értésére adta, hogy az igazolvány csak a város területéről való kijuthatásra szól; de ha még egyszer elfogják, ugy számára biztos a bitó, melyet most elkerült. Innét sok nélkülözés, bujdosás után végre unokanővérehez, Bartal Jánosné, sz. Komáromy Karolinához jutott Gödöllőre, ahol az urodalom vadaskertjében még más négy bujdosó honvéddel másfél évig rejtőzködött. Végre lassan pirkadni kezdett; gazdatiszti állást vállalt; mint szorgalmas gazda, példás családapa s szerény ember volt ismeretes, ez utóbbiról szólva, ha mondták neki, miért nem használja nemesi nevét, így felelt: »minek a vászontarisznyára a lakat!« Valaha jobb napokat is élt, de utóbb vagyoniilag s testileg is teljesen tönkre ment. Az egykor délceg huszárfőhadnagy teljesen összeesve, a legszánandóbb helyzetben, legifjabb fiánál, a mohács-szigeti gazdatisztnél fejezte be viszontagságteljes életét 75 éves korában. Benne a baranya-baksai m. kir. postamesternő, tanítóné is édes atyját gyászolja. Most, midőn a 49 év előtt erőszakos halált szenvedett hősokeket siratjuk, ejtsünk érte is, az akkori hősert, egy honfiui könyvet. Áldás emlékezetére!

— **(Nyugdíjazások.)** A megyei nyugdíjválasztmány *Polgár* Jenő szentlőrinci járási főszolgabíró nyugdíjaztatására vonatkozólag tegnapi ülésében azt határozta, hogy *Polgár* f. évi november 1-től nyugdíjazandó — huszonhét évi szolgálat után — 1008 frt évi nyugdíjjal. *Baross* Kálmán elnökhelyettes árvaszéki ülnök folyó évi október 1-től nyugdíjazandó évi 720 frt nyugdíjjal. *Csima* Lajos szolgabíró jövő évi január 1-től nyugdíjazandó 640 frt évi nyugdíjjal. Végül *Vinkovits* Lázó vármegyei pénztári ör kegydíját folyó évi november 1-től 239 frt 20 krban javasolja megállapítani a nyugdíjválasztmány, melynek javaslatával ma foglalkozott az állandó választmány s azt a közgyűléshez elfogadásra ajánlani elhatározta.

— **(Egy körorvos fizetése.)** A mágocsi körorvos fizetése eddig igen csekély,

épen csak 100 frt volt. A községek tehát elhatározták, hogy körorvosuk fizetését 200 frttal felemelik, s e határozatot a megyei közgyűléshez terjesztették jóváhagyás végett. Ekkor a közgyűlés a fizetésemelést nem hagyta jóvá, hanem kikérte erre vonatkozólag a belügyminiszter véleményét. A belügyminiszter rendelete most leérkezvén, a fizetésemelést a megye állandó választmánya jóváhagyás végett fogja ajánlani a közgyűlésnek. Így hát a mágocsi körorvos fizetése ezután háromszáz forint lesz.

— **(Halálozás.)** Felső és alsó Vasdinnye de *Vasdinnyey* Kálmáné, szül. Kányaföldi *Kerecsényi* Verona, életének 61-dik évében, tegnap este meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Makár-utca 70. számú házból a szigeti külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét f. hó 10-én tartják lelkiüdvéért a belvárosi plébánia templomban.

— **(A bábaképző-tanfolyam költségei.)** Baranyavármegye kötelezte magát Pécs városával szemben a városi közkórházban létesített bábaképző-tanfolyam költségeit öt éven át fedezni s erre évenként a megyei betegápolási alaptól utalványozott ki — belügyminiszteri engedély mellett — 1000 forintot. A megyei betegápolási alapok most azonban az országos közegészségi alapba bevonatván, nincs honnan fizesse a jövő évre ez 1000 forintot a megye. *Mendl* Lajos dr. tiszti főorvos véleményes jelentése alapján ma foglalkozott ez ügygel az állandó választmány és elhatározta, hogy a belügyminisztert megkeresik, hogy az 1000 frtot az országos közegészségi alaptól engedélyezze. Ha a miniszter az engedélyt nem adná meg, nincs más hátra, mint pótdó emeléssel segíteni a bajon. Az állandó választmány ilyen értelemben tesz javaslatot a megyei közgyűlésnek.

— **(A király adománya.)** Ő Felsége a mohácsi katonai hadastyán egyletnek magán pénztárából száz forintot utalványozott ki, mely összeg kézbesítés céljából most érkezett le Baranya vármegye főispáni hivatalába.

— **(Új nagyközség.)** Német-Bóly község nagyközséggé való alakulhatása iránt folyamodik a vármegyéhez. A megye állandó választmánya ma foglalkozott a község kérelmével s azt teljesíthetőnek találván, pártolól fogja a közgyűlés elé terjeszteni. A Német-Bólylyal eddig egy körjegyzőséget képezett Ráctóttós, Ócsa és Borjad községeknek majd Ráctóttóson lesz a körjegyzőségük, ha Német-Bóly községnek nagyközséggé alakulását a belügyminiszter is jóváhagyja.

— **(Az október hatodik ünnepély.)** A pécsi jogakadémia ifjuságának tegnap délután a Vigadó nagytermében rendezett ünnepélye fényesen sikerült. Már fél hatkor egymásután érkezett a sok vendég a Vigadóba és kevéssel hat óra előtt már az összes széksorokat elfoglalta a nagyobbára hölgyekből álló diszes közönség, mig köröskörül, alig férve egymástól, a férfi hallgatóság helyezkedett el, közöttük igen nagy számban a diákság. A jogászifjuság teljes számban megjelent az ünnepélyen és a legnagyobb előzékenységgel teljesítette a rendezőség tisztét, a jogakadémia tanárai közül ott láttuk dr. *Mutschenbacher* Viktor, dr. *Mihálffy* Ernő és dr. *Késmárky* István tanárokat. Kevéssel hat óra előtt lépett

a podiumra *Lázár Gyula* jogászelnök és lendületes beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, azután pedig *Berger Dezső* szavalta el *Palágyi Lajosnak* „Az aradi vértanúk” című költeményét. *Fischer Béla* hosszabb, gondos kidolgozású és szónoki hévvel előadott beszédben méltatta a nap jelentőségét, utána *Nicsovics Sándor* szavalta el *Jókai Mórnak* „A munkácsi rab” című költeményét. Zenei élvezetet az *Eckert Sándor* és *Buday Dezső* által hegedűn és zongorán előadott bús magyar ábránd és a Pécsi Dalárda által énekelt „Szózat” nyújtottak, befejezésül pedig *Tétsi István* mondotta el a lapunk tegnapi számában közölt záró beszédét. Az ünnepélyen megjelentek zajos tetszésnyilvánításokkal jutalmazták a közreműködőket és hét órakor távoztak el a Vigadóba, hol nemzetünk vértanui iránt érzett kegyeletüket rovták le.

— **(A szabályrendelet-háboru vége.)** Tegnap este hét óra előtt fejezte be a megye állandó választmánya a gyámügyi szabályrendelet-tervezet tárgyalását, mely e szerint most már teljesen megrostálva kerül a hétfői közgyűlés elé jóváhagyás végett. Már a tegnapi ülés végén az volt a választmányi tagok óhaja, hogy csak ez az egy szabályrendelet terjesztessék a közgyűlés elé, a többi vétessék le a napirendről és a következő legközelebbi megyei közgyűlés elé terjesztessenek majd be. *Simonffy János* ennek az óhajnak mindjárt a mai ülés elején indítványban adott kifejezést s ez indítványt a választmány el is fogadta. E szerint a *községi közmunkára* vonatkozó szabályrendelet-tervezet, mely átdolgozva került most a választmány elé, de a választmány tagjai eléggé az idő rövidsége miatt nem is tanulmányozhatták, levétezt a napirendről, illetve a decemberi közgyűléshez s az ezt megelőző állandó választmányi üléshez utasított. A *községi pénztári kezelés és számvitel* módjáról készített szabályrendelet-tervezet alaki és szervezeti hibákban szenvedvén, visszaadott a megyei viszonyoknak megfelelő átdolgozás végett az e célra kiküldött bizottságnak, melybe majd a főszolgabírók és a községi jegyzők is bevonatnak, hogy az átdolgozás minél megfelelőbb és gyakorlatibb legyen. A vármegyei *építkezési szabályrendelet* módosítása szintén a téli közgyűlésre halasztatott. Ugyanigy jártak a *községi segélyalapok kezeléséről* alkotott szabályrendelet-tervezet; továbbá a *szegényügy rendezéséről* szóló szabályrendelet-tervezet, melyhez *Jagits József* egy különálló elaboratumot is terjesztett be; végül *Mohács* nagyközségnek a *szegényalap kezeléséről* szóló szabályrendelete.

— **(Kimerül a nyugdíjalap.)** A mai megyei közigazgatási ülésen *Simonffy János* kérdést intézett az alispánhoz, hogy miként áll a vármegye nyugdíjalapja. Az alispán válaszában kijelentette, hogy a számvevőség számítása szerint a nyugdíjalap két év múlva kimerül s akkor a nyugdíjasok nyugdíjuknak csak ötven százalékát kaphatják meg s a nyugdíjalap fedezésére pótdadót kell fizetni. Az ügyszökhöz erre többen hozzászóltak s ajánlottak államsegély-kérést is, de mivel a két év még nagy idő, egyelőre kiadták a dolgot tanulmányozás végett az alispánnak.

— **(Büdösfá helyett Rózsafa.)** Derűs hangulatot lopott ma a megyei állandó

választmány komor levegőjébe egy kérvény. Ezt a kérvényt *Büdösfá* község nyújtotta be a vármegyéhez s benne azt kéri, hogy a község nevének *Rózsafa*-ra leendő változtatása iránti kérelmét pártolólágg terjeszsze föl a megye közönsége a belügyminiszterhez. A kérvény a többek közt azzal okolja meg a névváltoztatást, hogy a község lakói ne legyenek kénytelenek pirulva hallani a község nevét. Az állandó választmány általános derűtlenség közt helyeselte *Büdösfának Rózsafává* történendő változását s a kérvényt pártolólágg fogja a közgyűlés elé terjeszteni. *Büdösfá* község azonban ez elhatározásával most a kegyeletnek is hozhatott volna áldozatot; nem lett volna-e szép és kegyeletes dolog, ha nem *Rózsafára*, hanem *Erzsébetfalvára* kéri változtatni nevét?! S ekkor nem is követné derűtlenség ezt a névváltoztatást; a mint követi így, ha *Büdösfának Rózsafára* leendő átváltozásáról van szó?!

— **(Egy jó ember temetése.)** Évek hosszú sora óta nem láttunk olyan impozáns gyászkielítést, a milyen ma délután 4 órakor *Mesterházy Károly* kir. telekkönyvvezető temetésére megjelent. Ott volt a város közönségének csaknem minden rétege, hogy lerója a tisztelet és kegyelet adóját az iránt a férfit, a kinek ellensége nem volt e világon s a ki szerény állásában is táradhatatlan ügybuzgalmával, aranyos jó szívével és mindvégig megőrzött üde kedélyével általános tiszteletet és közkedveltséget tudott kivívni minden körben, a mely vele bármilyen téren is érintkezésbe jutott. A mai temetésen megnyilatkozott impozáns részvét biztos zálogául szolgál annak, hogy az örökifjú, jó *Károly bácsi* emléke még nagyon soká fog élni Pécs város intelligens közönségének körében.

— **(Községek elismerése.)** A maissi körjegyző fizetését maguk a községek s köztük különösen *Maiss* és *Nagy-Nyárad* is keveselték. Elhatározták tehát, hogy a jegyző fizetését elismerésül felemelik s e felemeléshez *Maiss* község 100 frttal, *Nagy-Nyárad* pedig 60 frttal járult. A fizetésfelemelés ügye most a megye közgyűlése elé kerül jóváhagyás végett, hová az állandó választmány pártolólágg terjeszti be az ügyet.

— **(Jutalom.)** *Gyuris Elek*, megyei közigazgatási gyakornok, tb. árvaszéki ülnök, az árvaszéknél ülnöki teendőket végez, oda berendeltetvén az alispán által. Minthogy e teendők végzésével helyettesítést is teljesít, most folyomodik a közgyűléshez, hogy ebbeli működéséért jutalmat és a rendes ülnöki fizetésnek megfelelő lakbért utalványozzon ki. A folyamodványnyal ma foglalkozott az állandó választmány s mivel a kérelem csakis a megtakarítási alaphoz volna teljesíthető, az pedig más oldalról is igénybe van véve, az alispán javaslatára elhatározták, hogy jutalom címén hatvan forint megszavazását fogja a választmány a közgyűlésnek ajánlani.

— **(A gavallér bíró.)** A bakócai képviselőtestület elhatározta, hogy a községi bíró fizetését 80 forintról 50 forintra leszállítja. Hozta pedig e határozatot magának a bírónak kérelmére, a ki 50 forinttal is megelégszik a bírói munkásságért. E határozat jóváhagyás végett a közgyűléshez került volna, azonban a megyei állandó választmány mai ülésén egy-

szerűen visszautasították az ügyet s benne új eljárást rendeltek el. Ugyanis a bíró gavallérsága folytán nem csökkentheti utódai fizetését, meg aztán az egyszer megállapított fizetés a törvény értelmében sem szállítható le, hacsak arra alapos ok nincs. Ilyen alapos okul *Bakóca* az adóját emlegeti, lévén 24.2% a községi adó, de másrészt a község elég vagyonos arra, hogy a bírói fizetést elbirja. E vagyoni állapot kiderítését rendelte ma el az állandó választmány s addig nem kerül a közgyűlés elé a bakócai bíró fizetési ügye.

— **(A siklósi zálogház.)** Az évi statisztikai kimutatások feltérjesztésekor feltűnt a belügyminiszteriumban valakinek, hogy megyénkben *Siklóson* az ottani zálogházban nagy megőrzési díj szedetik az elzálogosított tárgyak után. Nosza megindult az eljárás, melynek során úgy a siklósi előljáróság, mint a pécsi kereskedelmi és iparkamara nem sokalta a megőrzési díjat. Ezek alapján most az állandó választmány javaslatára a közgyűlés fel fog írni a belügyminiszterhez, hogy a siklósi zálogház ellen nincsen helye a panasznak s hagyassék az békében, hogy hadd működjen a pillanatnyi pénzzavarban levő emberiség számára.

— **(Jegyzői fizetések arányosítása.)** A megyei árvaszéknél tudvalevőleg két jegyzői állás van, mindkettő 920 frt fizetéssel és 200 frt lakbérrel javadalmazva. Ez egyenlő fizetés azonban nem áll arányban a jegyzők teendőivel, mert míg a korra nézve idősebb jegyző ülnöki teendőket teljesít, addig a fiatalabb csak a jegyzői dolgokat végzi. A mellett nem arányos a közigazgatási harmad-aljegyző fizetésével, kinek 700 frt fizetése s 200 frt lakbére van. A harmad-aljegyzőre nézve az előléptetés az árvaszéki jegyzőségben áll; de ha ez előléptetést megnyeri, akkor teljesen új térre lép, hol eddigi gyakorlatait nem érvényesítheti s viszont újakat szerezvén a régieket felejt el. Ezek alapján az alispán javasolni fogja a legközelebbi közgyűlésnek, hogy a fiatalabb árvaszéki jegyzői állás 700 frtban, lakbérét 200 frtban állapítsa meg a legközelebbi üresedés alkalmával s az így előállt 220 frtot csatolja a közigazgatási harmad-aljegyző fizetéséhez. A mai állandó választmányi ülés az alispán e javaslatát pártolólágg határozta a hétfői közgyűlés elé terjeszteni.

— **(Pályázat.)** A kaposvári adóhivatalnál egy adótisztai állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári pénzügyigazgatóságához.

— **(51.000 korona nyeresemény egy osztályban.)** Ma délben érkezett a távirati tudósítás *Schapringer J. bankcéghez*, hogy 5912 számú sorsjegye 20.000 korona nyereseménnyel lett kihuzva. Ez alkalommal érdekesnek tartjuk annak megemlítését, hogy ezen osztálysorsjáték 6-ik osztályán a *Schapringer J. cég* által eladott sorsjegyek már 51.000 koronát nyertek, még pedig a következő megosztással: 1 nyeresemény á 20.000 korona 3 nyeresemény á 2000 korona, 4 á 1000 korona, 8 á 500 korona és 85 nyeresemény á 200 korona.

— **(Tolvaj cigányok.)** Közeledik a téli idő s kezdik is már felütni fejüket a kőbor cigányok, az ő körmönfont mivoltukkal összelopkodva mindazt, a mire télen szüksé-

gük lesz. Nyáron csak elédegelnek valahogy a városok külterületein sátraikban s összekösdülnek az élelemre valót, de ha beköszönt a tél — mely bizony gyakran az emeletes házakban is gondot okoz — akkor igyekeznek mielőbb beszerezni a szükségeseket. Fáraó népe — persze — örökös hadi lábon áll az »adás-vétel« fogalmával és csak az »elszerzést« tartja egyedül helyesnek. A napokban is ilyen elszerzés történt Pincehely községben, hol két nap egymásután történt lopás. Az egyik káros *Kelenen* József, akitől négy darab selyem kendőt, a másik *Jankó* Antal, kitől egy darab téli kendőt, szalonnát és szappant loptak el. A lopás után mindjárt gyanakodtak a károsok, hogy asszony kéz van a dologban, mi csakhamar beigazolást is nyert. A nyomozás során ugyanis kiderült, hogy a tolvajok *Farkas* Róza és *Farkas* Anna kóbor cigányasszonyok voltak, kiknél meg is találták a lopott holmikat. *Farkas* Rózát letartóztatták, de a másik tolvaj letartóztatásával várni kell, mert gyermekágyat fekszik. A cigányasszony kihallgatásakor azzal védekezett, hogy a téli kendőkre az ujszülött »rajkónak« volt szüksége, akit — persze — nem lehet sem lopásért, sem orgazdaságért pörbe fogni.

— **(A féláru vasuti jegyek.)** A magyar királyi államvasutak igazgatósága jelenti, hogy október elseje óta már folyamodni lehet a féláru vasuti jegyek vásárlására jogosító és jövő évre érvényes arcképes évi igazolványok kiadásáért, vagy megújítása végett. A folyamodók egy koronás bélyeget ragaszt-

nak folyamodványukra s kezelési illeték fejében egy korona készpénzt mellékelnek az arcképpel és igazolvánnyal együtt. A rendes folyamodók hivatali fölsőbbőségüknél kérik az igazolványt, a jogosult nyugdíjasok azonban egyenesen az államvasutak igazgatóságához küldik folyamodásukat.

— **(Szer a fogfájás ellen.)** A fájós fogak szánandó tulajdonosait örvendetes hírrel lepjük meg. Dr. Ponyiczky Elek, magyarországi körorvos, egy hozzánk intézett levelében arról értesít bennünket, hogy hosszas kísérletezés után olyan vegytiszta, teljesen átlátszó, szagtalan, iztelen, nem maró cseppeket talált föl, melyek a fájós foggal érintkezve, annak fájdalmát megszüntetik. Hát biz ez szép dolog lenne, mert majd mindnyájan tudjuk, hogy milyen kínos fájdalom a fogfájás, de hát azért az öröm ne ragadjon el bennünket idő előtt, mert hátha még korai, bár a derék fölhaladó férfiúi becsületszavát adta írásban, hogy találmánya nem szédelés, hanem kísérletileg beigazolt tény. Addig azonban nem bocsátja közre, míg reá szabadalmat nem szerzett.

— **(Kossuth hadsegéde.)** Olasz lapok jelentik, hogy Sebastiano Martini nyugalmazott vasuti hivatalnok, tegnapelőtt hetvenötéves korában Rómában meghalt. Martini olasz létére részt vett szabadságharcunkban és kiváló katonai képességeiért rövid időn beosztották a táborkarba. Később Kossuthnak lett hűséges hadsegéde, mindaddig, míg orosz hadifogságba nem került. Kiadták Ausztriának, aztán a josphstadt szomorú börtön lakója lett. Mikor kiszabadult fogságából, melyet magyar érzelmeiért kellett elszenvednie, visszasietett hazájába. Egyideig Treviglióban hivatalnokoskodott a vasutnál, aztán Rómába került. Magyarországi szerepléseért nagy volt a becsülete mindenhol. Hagyatékában több olyan becses szabadságharci ereklyét találtak, amelyet érdemes volna valamelyik gyűjteményünk számára megvásárolni.

— **(Szállítási kedvezmény.)** A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy *Nátrium bisulfát* küldemények 10.000 kgrnyi feladásánál a C. osztály díjtételei helyett a C. osztály 10%-al rövidített díjtételeit alkalmazza. Tehát fenti cikket 10.000 kgr. feladásánál 100 kilogrammonként Budapest d. p., Budapest Józsefváros, Budapest kitérő és Kőbánya alsó és felső pályaudvarról Pécsre 43 kr helyett csak 38.7 krajcárért fogják szállítani, míg Budapest ny. p. Lipótváros és Rákos rendező pályaudvarról a díjtétel 100 kgrkint 48 kr helyett 43.2 kr lesz. Ezen kedvezmény 1899. év végéig rovatolás útján alkalmaztatik.

— **(Kutya hűség.)** Számtalan regényíró, sok poéta használja a hűség találó szimbolumaként a kutyát s mennyire jogosult ez az egyébként nem poetikus hasonlat, ismét fényesen bizonyítja az az eset, mely a napokban itt a közelben történt. *Vágó* Pál gazdálkodó bejött a pécsi heti piacra s az éjjelre is itt maradt. Ezalatt otthon rosztelkű emberek felhasználták a gazda távollétét s tudva, hogy csak az asszony és egy csecsemő gyermek van otthon, a kegyetesen bemászva az

Korv
nek.
gyüj
viss
len

A

Szo

Vas

Hét

Ked

Szer

Csüt

Pén

Szo

a

a

id

le

a

te

r

a

k

r

ény
ett a
ghes,
ona
al ér-
ezen
inger
1.000
meg-
na 3
rona,
0 ko-
dik a
a kó-
ukkal
tükse-

istálló ajtaját feltörték és az ott levő két lovat el akarták kötni. De rosszul számítottak, mert az udvaron a gazda öreg házörző kutyája észrevette a sötétben botorkáló embereket, s az egyik tolvajt torkon ragadva véresre harapta, épen abban a pillanatban, midőn az elkötött lovat az udvaron keresztül vezette. Az asszony és a gazda csak másnap tudták meg, hogy a derék házörző miként mentette meg vagyonkájuk nagy részét, midőn a lovat szabadon futkosni látták az udvaron. A tolvajok még eddig nem kerültek kézre, de valószínűleg nem sokáig kerülnek el a büntető igazságot, mert a megmart tolvaj hátramaradt véryomai mielőbb nyomra fognak vezetni.

— **(Korcsmai verekedés.)** *Párc* Henrik és *Stein* Konrád tófüi lakosok a napokban a falu korcsmájában valami fölött összekülönböztek. A szóváltásból verekedés támadt, miközben *Stein* egy kalapácsal úgy fejbe vágta *Párc* Henriket, hogy azt súlyosan sérült állapotban, kocsin kellett lakására szállítani.

— **(A makacs kis virágok.)** Bár még eléggé melegen süt a nap, s a holdvilágos esték sem éreztetik velünk, a kalendárium szerint hivatalosan mégis beköszöntött az ősz. A sétatéren azonban a még félig zöld bokrokon itt-ott látni egy-egy halvány szirmu, színe vesztett kis virágot, mely makacsul, mereven tartja fel apró fejcskéjét . . . Nincs többé illata, külső pompáját is elvesztette már, a járó-kelők ügyet sem vetnek a fonyadt, szegény kis virágra, de ő még nem adja meg

magát, hallani sem akar az elmulás, az enyészetéről. Oh! Hiszen oly szép sütkérezni a ragyogó napfényben, tágra nyitott szirmokkal, beszívni az üde, éltető léget, úszni az illatárban. Hiszen oly szép az élet! De nem sokáig tart, beköszöntenek a hűvös éjek, a dérrrel teli, fagyasztó reggelek s akkor majd a most még élni vágyó kis virágok is fázva húzzák össze apró kelyhecskéiket, álomba, hosszúhosszu álomba merülnek el s legyőzve a természet ellentállhatlan hatalma által, elmulnak, elenyésznek. A szegény makacs kis virágok!

— **(A hüvelykujnyi bot.)** Angolország már régóta nevezetes furcsa, nyakatekert törvényeiről, melyek némelykor azt is büntetik, ami más országokban még kihágás számba sem megy, míg viszont oly dolgokat enged meg büntetlenül, miért nálunk — például — fogház büntetés jár. Tagadhatlanul legérdekesebb az a törvénye, mely a hitvértársak jogait szabályozza. Angliában — ugyanis — meg van engedve a férjeknek, hogy feleségeiket, akár okkal, akár ok nélkül — megverhessék, de csakis hüvelykujnyi vastagságú bottal. Ha a bot vastagabb, irgalmatlanul megbüntetik a férjet. A közel múltban történt, hogy Londonban egy asszony bepanaszolta a férjét, mert az megverte. A bölcs bíró maga elé hívatta a férjet, ki azzal védekezett, hogy a törvényt szabta módon, csakis hüvelykujnyi vastagságú botot használt férji jogainak gyakorlásánál.

— Igen ám — mondta erre sirva az asszony — de tessék csak azt a hüvelykujjat megnézni!

S tényleg, a derék férjnek — a ki mellesleg szólva — favágó, oly hatalmasan kifejlődött hüvelykujja volt, melynek vastagsága vetekedett valami kisebb doronggal. A londoni Salamon azonban felmentette a férjet a vád alól, mert: »az asszonyt hüvelyk vastagságú bottal, büntetlenül meg szabad verni.« — Angliában!

Művészet, irodalom.

○ **Hunyady László halála.** Mindig sajnósan kell tapasztalnunk, hogy ugynevezett alkalmi előadások alkalmával az ünnepi színezet mellett rendszerint készületlenség uralja a színpadot. Ennek el nem palástolható jeleit láttuk a tegnapi előadáson is s bár színészeink nagy igyekezettel játszottak, nem tudták kikerülni a szerep nemtudással járó botlásokat. Pedig a szép számmal egybegyűlt közönség bizony megérdemelte volna, hogy a kedvéért ne csak előrántsanak — október hatodika alkalmából — egy hazafias darabot, de be is tanulják azt s az ensemblére nagyobb gondot fordítsanak.

A szereplők közül határozott dicsérettel kell kiemelnünk *Kovács* Mariskát és *Hunyady* Józsefet. Ők ketten teljesen tisztában voltak szerepeikkel, játékból pedig egészen kifogástalant nyújtottak. *Hunyady* pompásan adta Szilágyi Mihályt, *Kovács* Mariska pedig szép és igaz érzelmeket ábrázoló Gara Mária volt s az örülési jelenetet valóban megrendítő hatással játszotta meg. De nem is volt már régóta olyan tüntető tapsvihár, mint fölvonás végén, midőn a közönség valósággal tüntetett mellette s türelmét nem vesztve addig tapsolt, míg meg nem jelent a lámpák előtt. Kisebb szerepeikben jók voltak *Benkő* Jolán (Szilágyi

nézve
áll;
jesen
n ér-
a ré-
n ja-
hogy
rtban,
közé-
lt 220
jegyző
i ülés
zta a

öhiva-
ésben.
lók be

nény
zett a
céghez,
rona
nal ér-
zy ezen
ringer
51.000
ő meg-
ona 3
korona,
100 ko-

ledik a
a kó-
itukkal
szüksé-

Erzsébet
Bognár
Ez a
cséltlen
színész
szerepl
már a
az intri
alkotás
sem m
kezdetl
megve
könnyé
mészet
gadjuk
hát az
külső h
P
van a
drámai
minded
látszik,
Bihari,
László
Ákos já
az inga
kitása e
tében p
szott s
gyal Ilk
kitünő v
nádort
közödo k
Ulrikot
nőkök
de ezek
az ellen
csoda, h
○
gyűjtem
előfizetn
előfizetés
körtut 41
nek. Ké
gyűjtő-iv
visszakü
lenül me

A P

Szombat
Vasárnap
Hétfő, ok
Kedd, ok
Szerda,
Csütörtő
Péntek,
Szombat,

§ A
a fonóban
a hol dév
időt, de g
letkezik h
a mely az
teti a legé
A m
mohácsi sz
a fonóba
közben ta
rekvő legé
Maros Istv

Erzsébet), *Körösi Juci* (Hunyady Mátyás) és *Bognár János* (Veronai Gábor).

Hunyady Lászlót *Balla Kálmán* adta. Ez a vállalkozás pedig határozottan szerencsétlen volt. Ballának sem organuma, sem színészi egyénisége nem való a drámai hős szerepkörére. Lemerjük őt a régebbi időkől s már akkor is a szalon-szerepkörben, valamint az intrikus szerepekben láttunk tőle maradandó alkotásokat, de drámai hőst ő sem alakítani, sem megjátszani nem tud. Hunyady Lászlója kezdetben egy elkeseredett, morózus, korán megvényt ifju, később egy gondtalan, szinte könnyelmű alak, kiből mindenkor kirí a természetesség hiánya. Az igyekezetet nem tagadjuk el tőle, sőt elismerésre méltatjuk; de hát az igyekezet még nem rátermettség s a külső hatás még nem siker.

Persze, mikor még egy drámai szerep van a darabban, akkor nagyon megérzik a drámai hős hiánya, mivel *Csikó* László helyét mindeddig nem töltötte be Somogyi s úgy látszik, nem is akarja, hanem hol *Balla*, hol *Bihari*, hol *Peterdi* fogja az ő szerepeit játszani. László királyt, a másik drámai hőst, *Bihari* Ákos játszotta, ő már teljesen beleléte magát az ingataglelkű király szerepébe s egész alakítása elismerést érdemel. A meghalás jelenetében pedig valóban művészi realizmussal játszott s megérdemelte a kapott tapsokat. *Angyal* Ilka Ronov Ágnes hálátlan szerepében is kitűnő volt; *Peterdi* Sándor a cselszövő *Gara* nádort következetes természetességgel és fokozódó hatással adta; *Delly* Lajos pedig *Cilley* Ulrikot játszotta meg sikerülten. Végül a hűbörök és katonák ellen lehetne kifogásunk; de ezek legtöbbször rossz hírt hoztak vagy az ellenség jöttét jelentették, így hát nem csoda, ha nagyon ijedtek voltak. (→)

○ A *Lázás Éjszakák* című novella-gyűjtemény szerzője, *Abrahám Ernő* kéri a t. előfizetési szándékozók, hogy az 1 frt 20 kr. előfizetési díjat f. hó 15-ig lakására (Museum-körút 41. III. em. 3.) küldeni szivesek legyenek. Kéri egyúttal a t. gyűjtőket, hogy a gyűjtő-íveket — üresen is — jelzett napig visszaküldjék. A mű november 15-én okvetlenül meg fog jelenni.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ

jövő heti műsora.

Szombat, okt. 8-án: *Aranylakodalom*, eredeti színmű.
 Vasárnap, okt. 9-én d. u. 3 órakor: *Náni* népszínmű, este félnyolc órakor: *Aranylakodalom*, színmű.
 Hétfő, okt. 10-én: *Talmi hercegnő*, operette.
 Kedd, okt. 11-én: *Serge Panin*, színmű.
 Szerda, okt. 12-én: *Bocaccio*, operette.
 Csütörtök, okt. 13-án: *Mozgó fényképek*, bohózat.
 Péntek, okt. 14-én: *Jafet tizenkét felesége*, operette.
 Szombat, okt. 15-én: *Jafet tizenkét felesége*, operette.

Törvénykezés.

§ A fonóban. Őszi, téli időben faluhelyen a fonóban gyűlnek össze legények és leányok, a hol dévajkódó mulatozás között töltik az időt, de gyakran megesk az is, hogy itt keletkezik holmi vélemény eltérés, féltékenység, a mely azután verekedésre, boszuállásra készíti a legényeket.

A múlt év november huszonegyedikén a mohácsi szigeten bizonyos Csókákékhöz mentek a fonóba *Simon* József és *Pauk* Kálmán; utközben találkoztak egy másik, ugyanoda törekvő legénycsoporttal, a kik között volt egy *Maros* István nevű, fel lábára béna legény is,

a ki előrehívta *Paukot* és felelősségre vonta, hogy miért beszélte azt, miszerint őt még a másik lábára is bénává fogják tenni? Állítólag ekkor *Paukot* arcul is ütötte. Mindennek dacára nagyobb verekedés nélkül elérkeztek a fonóba, de itt meg *Simont* hívta ki *Maros* az udvarra és ugyanígy felelősségre vonta. A két legény összeszólalkozott és *Simon* egy kést látván meg *Maros* kezében, rákiáltott:

„Na szúrj hát meg!”

Maros nem is volt rest, megszúrta *Simont*, de csak könnyebb, nyolc napon belül gyógyuló sérülést ejtett rajta, úgy hogy az csak egy kissé vérzett, sőt még azután táncoltak is benn a fonóban.

Csókákéktól egy másik házhoz mentek csoportonként a legények, a hol szintén fonó volt és itt is találkozott a három, ellenséges viszonyban levő legény.

Mikor *Maros* innen eltávozott, *Simon* és *Pauk* alkalmasnak találták az időt, hogy az este tőle szenvedett bántalmakért boszút álljanak s az előbbi egy bottal, az utóbbi egy fokossal felfegyverkezve *Maros* után siettek és azt hátulról megtámadva úgy megverték, hogy öt hónap alatt gyógyult fel sérüléseiből.

A pécsi kir. törvényszék ma ítélte a verekedő legények fölött és *Pauk* Kálmánt hét havi, *Simon* Józsefet hat havi börtönre ítélte, az előbbinek egy hetet, az utóbbinak egy hónapot véve kitöltöttnek a vizsgálati fogság által, *Maros* Istvánt pedig a *Simonon* ejtett szurásért 8 napi fogház- és öt forint pénzbüntetéssel sújtotta.

A vádlottak közül csak a két első felebezett, ellenben *Zsolnay* György főügyész helyettes mindhárom vádlott büntetésének súlyosbítását kérte a felső bíróságtól.

§ **Varju a varju szemét . . .** Meghazudtolta e közmondást *Ginter* János halászlegény, notórius tolvaj, a ki már 1889-ben két évi, 1896-ban pedig másfél évi börtönbüntetésre ítéltetett s utóbbi büntetését kitöltve tavaly, november tizenkilencedikén nyerte ismét vissza szabadságát.

A börtönben egy fogolytársa, *Sztabán* Mihály megbizta, hogy keresse fel kiszabadulása után az ő feleségét és adja át üzenetét, mely szerint új tanukat szerezve, indítson perujtást ügyében.

Ginter át is adta a Keőben lakó *Sztabán* nénak férje üzenetét, onnan pedig *Bellyére* ment és az uradalmi halászhoz akart elszegődni, de az azzal utasította el, hogy előbb szerezzen tisztességes ruhát magának, azután majd megfogadja; *Ginter* erre kapta magát elment Keőbe és ott a *Sztabán* Mihály házának ablakán át a szobába hatolva, összeszedett egy csomó ruhaneműt és annak egy részét eladta, másik részét pedig szeretőjéhez vitte, ki már szintén rovott multu egyéniség és kinnél a nyomozás folyamán meg is találták a lopott dolgokat, s így *Ginter* ismét fogságba került.

Fogsága alatt az elmebetegét szimulálta, úgy, hogy megfigyelés céljából felszállították az igazságügyi orvosi tanácshoz, a mely azonban kimondotta róla, hogy teljesen beszámítható állapotban van s így ma a pécsi királyi törvényszék három évi fogházbüntetést mért reá, vizsgálati fogságából csupán három hónapot számítván be büntetésébe, a melyet a

szimulálás megkezdése előtt töltött fogásban. *Ginter* megnyugodott az ítéletben, úgy *Zsolnay* főügyész helyettes is s így az jogerős.

T a n ü g y.

)(**Erzsébet királyné emlékezete az iskolákban.** Még a királynéért való gyász első napjaiban volt, hogy *Wlassics* Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy az iskolák évről-évre megünnepelejk *Erzsébet* királyné emlékezetét. Ma e tárgyban körrendeletet adott ki, melyben az iskolák ünnepe napjául november 19-ét, *Erzsébet* királyné nevenapját állapítja meg. Az első gyászünnepelet a jövő évben fogják megtartani. Ennek a módjáról a miniszter a következőleg intézkedik: Az istenházából az erkölcs, a törvény-tisztelet, a tudás és hazaszeretet templomába, az iskolába gyűljön a fiatalság, a mely előtt igazgatói, vagy tanári szó hangoztassa lelkesülten *Erzsébet* királyné áldott emlékezetét, a nemzet anyját, a kinek szívet már halála előtt a fájdalom hét tördötése járta át, a kinek szent élete és vértanu-halála örök emlékezetül álljon fiaink és leányaink előtt! A gyász és emlékünnepelet pedig záruljon a mi nemzeti imádságunkkal, a *Kölcsey* »Hymnusával«, a melynek szép szavaival kérjük áldást a magyarok Istenétől a mi nemzetünkre és a trónra, melynek ő soha el nem halványuló, fényes csillaga volt. Magyarország tanárainak ajkaira s onnét a tanuló iljuság szíve mélyébe tegyük le *Erzsébet* királyné dicső emlékezetét s haló porában is áldjuk azt az átvert jó szívet, a mely annyira szeretett bennünket, hogy még holta után sem áldhatjuk és szerethetjük eléggé s a melylyel a mi dicső, jó királyunk vigasztalása, öröme szállt sirba, mindeneknek, de legkivált a mi gyászoló nemzetünknek örök fájdmára. Kérjük a népek és nemzetek Istenét, hogy áldja meg, vigasztalja meg felséges atyánkat, a királyt s áldja meg az ő drága hitvesének szent hamvait, mondván: Áldott legyen dicsőült királynénk, *Erzsébet* felséges asszonyunk emlékezete! . . .

Közgazdaság.

□ **Mézvásár és mézközvetítés Budapest.** A magyar országos méhészeti egyesület a földművelésügyi miniszter támogatásával a múlt évben Budapest, a Köztelken, mézértékesítő bizottságot létesített, egyrészt oly célból, hogy legyen az országban egy olyan mézbevásárlási forrás, a hova a mézkedelő közönség mindenkor bizalommal fordulhat, ha hamisítatlan, jó minőségű mézet kíván vásárolni, másrészt pedig, hogy a magyar méz részére a külföldi piacokat meghódítsa és hogy méhészeink, főként a mézpiacon járatanabak, ne legyenek kénytelenek méztermelvényeiket potom áron vesztegetni. A méhészet ugyanis az utóbbi évtizedben óriási lendületnek indult; a lendület jóval nagyobb arányokat öltött, mint a mézfogyasztók számának szaporodása, úgy hogy az utóbbi időben rendszeren nagyobb volt a mézpiacon a kínálat is, mint a kereslet, a minek természetesen érzékeny árhanatlás lett a következménye. Ezen, a magyar méhészetet veszélyesen fenyegető bajon segitendő, az országos méhészeti egyesület, a fentemlített mézértékesítő bizottságot létesítette, oly szervezettel, hogy a méhészközönségre sem költség, sem kockázat nem hármozhat méze értékesítésénél és mégis igen tisztességes árakat képes elérni, ami ugy vált lehetségessé, hogy a bizottság összes tagjai — csupa tekintélyes társadalmi állásu tagja az egyesületnek — az ügy iránti lelkesedésből, nemcsak az összes teendőket vállalták el minden díjazás nélkül, hanem még a szükséges raktári helyiségeket is ingyen bocsátottak rendelkezésre, úgy, hogy csupán a kezelési és hirdetési költségek fedezendők, a melyek, nagy

forgalom mellett csak egy igen csekély százalékat képezik az eladott méz árának. A bizottság rövid múltévi fennállása óta igen szép lendületnek indult és nemcsak a méhészek és a magyar vevőközönség bizalmát nyerte meg teljesen, hanem a külföldi piacokon is gyorsan tért hódított, úgy, hogy ma már igen tekintélyes méz mennyiségek mennek kocsirakományszám a külföldre és oly árak éretnek el, a melyekkel a termelők teljesen meg vannak elégedve. A bizottság természetesen csak kifogástalan mézet vesz át és átvétel után azonnal fizet, sőt még szállító edényeket is ad díjmentesen. Ajánljuk a hasznos, hazafias bizottságot megynk méhészközönségének figyelmébe.

TÁVIRATOK

— **A képviselőházból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Hazai ülésén Szilágyi Dezső elnök bejelentette Berzeviczy Albert lemondását az alelnökségről. Ujabb ügyek után Perczel Dezső belügyminiszter felelt Sima Ferencnek Hegyi Antal csongrádi plébános ügyében beadott interpellációjára, miközben éles szóváltása támadt Simával. Azután felelt Mócsy Antalnak az erkölcsstelen képeknek a kirakatokba helyezése tárgyában. A miniszter válaszát egyik interpelláló sem vette tudomásul, de a többség elfogadta a válaszokat. A holnapi ülésben ejtik meg az alelnök-választást.

— **Khinai bajok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pekingi hivatalos körökben az idegen katonaság oda-rendelése kellemetlenül hatott. E végből most már proklamációt fognak kibocsátani, melyben halálbüntetéssel fenyegetnek minden khinait, ki európai állampolgárt bántalmaz.

— **Üdvözlés Olaszországnak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rómából írják, hogy Goluchovszky Agenor külügyminiszter Nigra gróf olasz nagykövethöz jegyzéket intézett, melyben Ausztria-Magyarország részéről a legszivesebben üdvözlöi Olaszország kezdeményezését az anarchizmus elleni kongresszus dolgában.

— **Tárgyalás két ország között.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból írják, hogy Franciaország és Anglia már megegyeztek, hogy a faszöldai kérdést a jövő hónapban Párisban tárgyalják.

— **A Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban az „Aurore“ szerint egy ember levelet irt Clemenceaunak, melyben bizonyos közlésekre ajánlkozik a Petit-bleure vonatkozólag. Clemenceau feljelentette a levélírókat, a kit letartóztattak.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, okt. 8.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8-96; későbbi szállítás: 910. — Tengeri, májusra: 4-66. — Rozs, márciusra: 7-69. — Zab, őszre: 5-78.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 353-80. — Magyar hitelrészvény: 381-40. — Államvasut: 351-20.

Nyilt-tér.*)

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista
uj takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9-12; d. u. 2-6-ig.

Kitünő

Tátra-Liptói juhtúró,

legfinomabb őszi csemege-sajt dobozokban 50 kr., 1.50, 1.80 frt.

Továbbá friss Király-csemege-häring, legújabb pikáns-sóshal, és keleti tengeri-häring, Häring-szeletek, Bismark-häring stb. dobozokban és darabonként ajánl most friss minőségben:

NICK A. K. csemege-kereskedése
Pécsett, a bazar-udvarban.

Pécsi csemege-szőlő

a legjobb szőlőtelepekről folyton kapható.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF,
kiadó.

Hirdetések.

Plüss-Staufer-féle ragasz
henger- és üvegben,

arany és ezüst éremmel többszörösen kitüntetve, már 10 év óta mint leghatályosabb összekötő és ragasztó szer ismeretes, tehát a legkitünőbb szer törött tárgyak összeragasztására. Kapható Pécsett, Alt és Böhm kereskedésében.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országut 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
Zongora kereszt hurokkal
Zongora öntött kerettel
Zongora vashangolókkal
Zongora kereszt hangfogókkal
Zongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécsett, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi cukorját kis és nagy süvegekben, nemkülönben koczka-cukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és pörkölt-kávét, valamint a legkedveltebb pótkávét. Továbbá: Carolinai, Clace, Japun és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes árukat.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon) császár petróleum és különféle gyertyáit.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali, Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál, Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajt, Késmárki- és Liptói-túrót, nemkülönben: Halak és mustárokat, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatok: minden néven nevezendő fűszer-árak, bel és külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és savanyu-vizek

Gőzhengermalmai liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Arany-hegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tőzsde. Okmány bélyegek, váltók, úrlapok és összes postai cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.